

MENEDŻERY BIBLIOGRAFII

ZOTERO, CITAVI, MENDELEY

Przygotowała Marzena Malajka, Dział Bibliografii i Dokumentacji, Biblioteka Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Menedżery bibliografii

- ▶ to programy komputerowe służące do zarządzania bibliografią załącznikową i przypisami bibliograficznymi.
- ▶ Można dzięki nim pobrać, przechowywać i porządkować źródła przy pisaniu prac naukowych.
- ▶ Menedżery bibliografii umożliwiają automatyczne tworzenie przypisów bibliograficznych i bibliografii załącznikowej w oparciu o zebrane metadane publikacji w dostępnych dla danego programu stylach cytowania.

ZOTERO

Podstawowe informacje o Zotero

- ▶ Zotero jest jednym z darmowych menedżerów bibliografii.
- ▶ Automatycznie tworzy i formatuje bibliografię załącznikową w oparciu o wstawione z programu przypisy w jednym z wybranych stylów cytowania.
- ▶ Współpracuje z różnymi systemami komputerowymi: Windows, macOS, Linux, a także z różnymi edytorami tekstu: Microsoft Word, LibreOffice czy Apache OpenOffice Writer.
- ▶ Wymaga instalacji wtyczek w przeglądarce internetowej (Chrome, Firefox, Edge lub Safari) i w edytorze tekstu, dzięki czemu łatwo można pobrać metadane publikacji ze stron internetowych i wykorzystać je do automatycznego tworzenia przypisów i bibliografii załącznikowej w edytorze tekstu.
- ▶ W przypadku przekroczenia pojemności konta darmowego można wykupić wersję płatną.

Korzyści z posługiwania się Zotero

- ▶ Umożliwia przechowywanie różnych typów publikacji, takich jak książki, artykuły, rozdziały z książek, raporty, materiały konferencyjne, strony www.
- ▶ Łatwo można zmienić styl cytowania w gotowej pracy, jeśli chce się ją opublikować np. w innym wydawnictwie.
- ▶ Można do dodanych pozycji załączać pełne teksty publikacji.
- ▶ Można pogrupować dodane do biblioteki publikacje w nazwanych kolekcjach, czyli w folderach.

-
- ▶ Publikacje można dodawać ręcznie lub korzystając ze stron internetowych, np. jakiejś księgarni internetowej, strony czasopisma czy wydawnictwa. Można też posłużyć się katalogiem bibliotecznym, np. katalogiem Biblioteki Narodowej.
  - ▶ Można też dodać publikację, posługując się identyfikatorem (np. DOI) lub po prostu przeciągnąć pdf publikacji do biblioteki.
  - ▶ Można też dodać do biblioteki całą listę publikacji (import masowy), pobraną z jakiejś bazy w formacie BibTeX.
  - ▶ Można wyeksportować z Zotero zebrane materiały do innego menedżera bibliografii.

Filmy instruktażowe na temat Zotero prof. Emanuela Kulczyckiego

(udostępnione na licencji CC BY-NC-SA 3.0 PL)

- ▶ Więcej informacji dotyczących pracy w programie Zotero w przystępny sposób przedstawia film

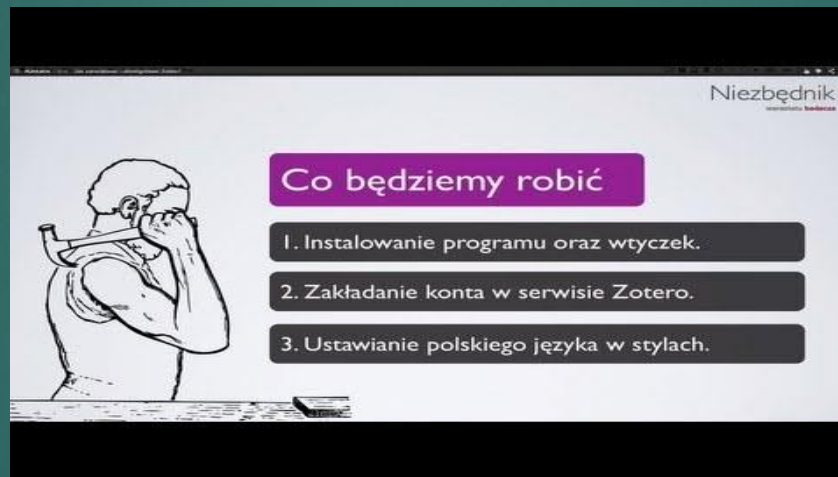
„[Dlaczego warto używać menedżera bibliografii](#)”:

Filmy instruktażowe na temat Zotero prof. Emanuela Kulczyckiego

(udostępnione na licencji CC BY-NC-SA 3.0 PL)

- ▶ Instalacja Zotero, rejestracja w programie i jego konfiguracja przedstawiona jest w tutorialu:
- ▶ "[Jak zainstalować i skonfigurować Zotero?](#)"

- ▶ Film przedstawia instalację wersji 4.0, obecnie mamy wersję 6.0, ale instalacja i konfiguracja przebiega podobnie (<https://www.zotero.org/download/>)

MENDELEY

Podstawowe informacje o Mendeley'u

- ▶ Jest również darmowym menedżerem bibliografii (<https://www.mendeley.com/search/>).
- ▶ Automatycznie tworzy i formatuje bibliografię załącznikową w oparciu o wstawione z programu przypisy w jednym z wybranych stylów cytowania.
- ▶ Posiada wersje dla Androida, iOS, Linuksa, macOS oraz Windows.
- ▶ Wymaga instalacji wtyczek w przeglądarce internetowej i w edytorze tekstu (MS Word lub Pages), dzięki czemu łatwo można pobrać metadane publikacji ze stron internetowych i wykorzystać je do automatycznego tworzenia przypisów i bibliografii załącznikowej w edytorze tekstu.
- ▶ W przypadku przekroczenia pojemności konta darmowego można wykupić dodatkową pojemność.

Link do wyczerpujących i na bieżąco aktualizowanych filmów instruktażowych na temat Mendeleya, utworzonych w Dziale Bibliografii i Bibliometrii SUM

(udostępnione na licencji CC BY-SA 3.0 PL)

- ▶ https://biblioteka.sum.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=624&Itemid=813&lang=pl

CITAVI

Podstawowe informacje o Citavi

- ▶ Działa podobnie jak Zotero i Mendeley, czyli pobiera za pomocą wtyczki w przeglądarce internetowej metadane publikacji, umożliwia ich gromadzenie i organizację, a przede wszystkim automatycznie tworzy i formatuje bibliografię załącznikową w oparciu o wstawione z programu przypisy w jednym z wybranych stylów cytowania.
- ▶ Citavi automatycznie wykrywa, czy na danej stronie WWW nie pojawia się identyfikator DOI bądź ISBN i jeśli tak jest, również proponuje dodanie danego elementu przez kliknięcie w ikonkę pojawiającą się przy identyfikatorze.
- ▶ Ma bardzo rozbudowany czytnik pdf.
- ▶ Posiada polskie style cytowania, polską wersję językową i pomoc.
- ▶ Dostępny tylko dla systemu Windows i edytora tekstu MS Word.
- ▶ Darmowe są jedynie starsze (poniżej wersji 6.2) i niepełne wersje Citavi - <https://www.citavi.com/en>.
- ▶ Brak wersji na urządzenia mobilne.

Praca w Citavi

- ▶ Podobnie jak w Zotero ekran programu dzieli się na 3 części: z lewej strony znajduje się wykaz zgromadzonych źródeł (tzw. „Tytuły”), w środkowej części wyświetla się opis bibliograficzny źródła, natomiast po prawej stronie znajduje się podgląd na załączony plik.
- ▶ Podczas instalacji zakłada się konto użytkownika, dzięki czemu wszystko to, co zostało zgromadzone, wysyłane jest na serwery twórców. Instalując Citavi na każdym nowym urządzeniu i logując się na swoje konto, od razu pobiera się zawartość całej biblioteki.
- ▶ Dzięki wtyczce zainstalowanej w przeglądarce (tzw. Citavi Picker) łatwo można rozbudowywać bibliotekę. Wtyczka ta działa również w plikach pdf.
- ▶ Citavi ma wbudowany czytnik plików pdf bezpośrednio do programu. Po załadowaniu danego pliku można go w Citavi dowolnie edytować, wyróżniać konkretne fragmenty i komentować je. Można też różnymi kolorami zaznaczać cytaty bezpośrednio lub pośrednio (parafrazowanie).

-
- ▶ Możliwość utworzenia projektu w chmurze pozwala na pracę w grupie. Osoby zaproszone mogą mieć różne uprawnienia, od „czytelnika” (który może tylko przeglądać zasoby) po administratora. Grupę użytkowników tworzy się przez uzupełnienie w odpowiednich polach ich adresów e-mailowych. Członkom grupy można przypisywać zadania.
  - ▶ Jeśli nie ma potrzebnego nam stylu cytowania, można w Citavi zgłosić na niego zapotrzebowanie za pomocą specjalnego formularza.
  - ▶ W łatwy sposób można zaimportować do Citavi publikacje z innych menedżerów bibliografii.

-
- ▶ Więcej na temat pracy z programem można przeczytać na blogu prof. Emanuela Kulczyckiego „Warsztat badacza”:
  - ▶ [Citavi – menedżer bibliografii po polsku](#)